

Miljøverndepartementet
avd.for naturbruk
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Vår ref:
12/412-4-SCL

L.nr.
1579/12

Arkiv:
K47

Deres ref:

Dato:
26.03.2012

UTTALELSE TIL ENDRINGER I ROVVILTFORSKRIFTEN

Formannskapet har i møte den 20.03.2012 behandlet sak 45/12 og fattet slikt vedtak:

Formannskapets vedtak til høringsuttalelse fra Snåsa kommune om forslag til endringer av rovviltforskriften:

Det synes uheldig at forslagene til lovendringer først legges frem nesten to år etter at Stortinget vedtok rovviltforliket. Dette vil for eksempel gjelde endring av nødvergebestemmelsen i naturmangfoldloven til å omfatte hund, som Stortinget gjennom rovviltforliket har bestemt at skal innføres. Dette innebærer at det er flere tiltak i rovviltforliket hvor det fortsatt er uvisst når vil bli fulgt opp.

De konfliktdependende tiltakene som lar seg innføre raskt bør være i funksjon innen beitesesongen 2012. Forlikspartene understreket ved inngåelse av forliket at konfliktnivået skal reduseres, og at beitenæring og lokalsamfunn skal få økt forutsigbarhet. Rovviltforliket har derfor skapt forventninger om en mer balansert avveining av det todelte målet om bevaring av både rovviltbestander og utmarksnæring.

Den lokale tilliten til rovviltforvaltningen har vært lav, og en effektiv og snarlig oppfølging av tiltakene som ligger i forliket er en anledning til å bygge opp en større tillit i de berørte lokalsamfunn. Dersom man i stedet erfarer at de tiltak som nå er blitt lovt trekker ut i tid, risikerer man i stedet å øke mistilliten til de sentrale rovviltmyndighetene ytterligere. Miljøforvaltningen ser ut til å være på etterskudd med flere av de tiltak som rovviltforliket legger opp til, eksempelvis uttak av lisenskvotene på jerv og bjørn.

Bestandsmål for bjørn:

Det nye bestandsmålet for bjørn vil innebære en betydelig økning i bjørnestammen sammenliknet med dagens nivå, med økt tapsrisiko for beitedyr og økte belastninger i de berørte lokalsamfunn. Med forlikets mål om 13 ynglinger, med en faktor på 6,5 binne per yngling, innebærer målet at det skal være 84,5 binner i Norge på det tidspunktet bestandsmålet er nådd. Med 1,5 hannbjørner per binne vil forliket bety 126,75 hannbjørner, det vil si 211,25 bjørner totalt. I dag er den antatte bjørnebestanden 166 dyr (53 binner og 113 hanner).

I henhold til forliket, endres forskriftens § 3 om bestandsmål for bjørn fra 15 til 13 årlige ynglinger. I forskriftens § 4 er det foreslått at det er region 7 (Nordland) og region 8 (Troms og Finnmark) som får redusert sin andel av nasjonalt mål med 1 mindre yngling hver.

Departementet har tatt hensyn til følgende i sin utvelgelse av hvor bestandsmålet skal reduseres, jf. side 6 i høringsnotatet:

"Departementet legger vesentlig vekt på hvor lang tid det er beregnet til oppnåelse av de regionale bestandsmålene. (...) En reduksjon av bestandsmålet i region 7 og 8 vil sannsynligvis føre til en raskere oppnåelse av det nasjonale bestandsmålet for bjørn.

Det viktigste motargumentet slik departementet vurderer det er at det er påvist og erstattet et langt større antall sau som drept av bjørn i forvaltningsregion 5 og 6 enn i region 7 og 8. Effekten av å redusere bestandsmålet i region 5 og 6 er imidlertid (...) svært usikker, og departementet finner derfor ikke grunn til å gi skadeomfanget avgjørende betydning i denne saken."

Miljøverndepartementet skriver videre i sin begrunnelse for ikke å redusere bestandsmålet i region 5 og 6:

"I prioriterte beiteområder skal saueproduksjon og andre produksjoner basert på utmarksbeite tilpasses gjennom forebyggende tiltak og omstilling, med utgangspunkt i forekomsten av rovvilt i beiteområdet, og departementet legger derfor i denne sammenheng liten vekt på de skader som er påvist og erstattet innenfor regionenes prioriterte yngleområder for bjørn."

Det er dokumentert at hoveddelen (2/3) av de dokumenterte og erstattede bjørneskadene i region 5 og 6 (Møre og Romsdal og Trøndelag) har skjedd utenfor de prioriterte yngleområdene, og at skadenivået utenfor yngleområdene også ligger høyt over skadenivået i region 7 og 8.

En er forundret over at Miljøverndepartementet uttrykkelig tilsidesetter hensynet til skadereduksjon og dyrelidelser som et prioritert hensyn i rovviltforvaltningen.

Det er sterkt beklagelig at det ikke foreslås en reduksjon i antall ynglinger i region 6 (Møre og Romsdal og Trøndelag). Snåsa kommune henstiller MD om å ta en ny vurdering for å få redusert bestandsmålet for bjørn fra 4 til 2 ynglinger i region 6.

I Snåsa er yngleområdet for bjørn og de øvrige rovviltartene sammenfallende med de viktigste reinbeite-, og saubeiteområdene i kommunen. Den samla rovviltbelastningen i kommunen er nå blitt så stor at det er med den største bekymring en ser på denne utviklinga. I tillegg til de høge tapstalla en har i saunæringa så bør det være godt kjent og dokumentert hvilke alvorlige utfordringer reindrifta står ovenfor i kalvingsområdene og beiteområdene i kommunen og regionen. Dette -stikk i strid med rovviltforliket.

I Nord- Trøndelag er det ynglingsområde for gaupe, jerv og bjørn over hele fylket bortsett fra Fosen. Det betyr at det er ca. 15 % som er fritt for mål om yngling, og da kan vi konkludere med at Nord-Trøndelag ikke har ledig areal for prioriterte beiteområder. Det betyr at rovdyr og beitedyr må dele felles areal. En reduksjon av mål om ynglinger av bjørn fra 4 til 2 er eneste mulighet for å kunne opprettholde reindrift og saunæring i Snåsa.

Forvaltningsmyndighet for bjørn – særskilte grunner

Forvaltningsmyndigheten for bjørn skal i henhold til forliket overføres til de regionale rovviltnemndene når det er nådd 10 ynglinger, med mindre det foreligger særskilte grunner for noe annet. Det er ikke angitt nærmere hva disse særskilte grunnene kan være, men departementet viser til at det for eksempel kan være at bjørnebestanden ligger svært langt under bestandsmålet i vedkommende region eller at det er særskilte omstendigheter som gjør det særlig krevende å forvalte bjørnestammen regionalt. Miljøverndepartementet er i forskriftsforslaget gitt myndigheten til å beslutte unntak fra bestemmelsen om forvaltningsmyndighet for bjørn dersom det foreligger særskilte grunner.

Snåsa kommune mener at det må være en *høy terskel* for å frata en regional rovviltnemnd forvaltningsmyndighet når 10 årlige ynglinger er nådd.

Hva det innebærer at en region ligger svært langt unna sin andel av bestandsmålet, kan være vanskelig å vurdere. Med 10 ynglinger fordelt på 4 regioner kan det diskuteres hva som er langt unna bestandsoppnåelse – er det hvis man ett år bare har én yngling i stedet for to eller tre, eller hvis det ikke registreres noen yngling i det hele tatt i ett år? Som det fremgår av høringsnotatet, er det også en utfordring å dokumentere og beregne antallet ynglinger av bjørn, og det kan være vanskelig å gi sikre tall. For at det skal være aktuelt å frata rovviltnemnden forvaltningsmyndighet, må det være slik at bjørnebestanden ligger langt under det regionale bestandsmålet over flere år.

Det bemerkes også at departementet som overordnet klagemyndighet kan overprøve rovviltnemndens fellingsvedtak og andre beslutninger, samt gjennom retningslinjer som skal utarbeides, jf. rovviltforliket punkt 2.1.3:

"Det påhviler Miljøverndepartementet et særskilt ansvar å følge opp at vedtak gjort av rovviltnemndene er innenfor våre nasjonale forpliktelser. Miljøverndepartementet skal gi retningslinjer til de regionale rovviltnemndene der bestandsmålene ikke er nådd. Klagevedtak på beslutninger fattet av de regionale rovviltnemndene skal ligge i Miljøverndepartementet."

Snåsa kommune mener derfor at de sentrale miljømyndighetene for de fleste situasjoner har tilstrekkelig med styrings- og kontrollmuligheter overfor rovviltnemndene, og at dette underbygger at det å frata rovviltnemndene forvaltningsmyndigheten når 10 ynglinger er nådd kun er aktuelt i ekstraordinære og særskilte tilfeller – og at terskelen må være høy.

Dette til Deres orientering.

Jijnjh heelsegh / Vennlig hilsen

Solfrid Løvhaugen.

Solfrid Løvhaugen

Aamhtesegietedæjja/Saksbehandler

Kopi: Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, Statens hus 7734 Steinkjer
Direktoratet for naturforvaltning, Tungasletta 2, 7047 Trondheim
Rovviltnemnda i region 6 v/Fylkesmannen i Nord-Trøndelag
Utmarkskommunenes sammenslutning, Akersgata 30, 0158 Oslo